

Noter til Eugen Onegin

Første Kapitel

- Citat Fyrst Vjasemskij var digter og en af Pusjkins nære venner.
- 2,14 Pusjkin hentyder ofte, ikke mindst i randgloser, til sin forvisning
- 8,10 Her sigtes til Ovids *Ars Amandi*
- 12,9 Faublas: Levemanden i Couvrais roman.
- 12,10 Arnolphe, den skinsyge gamle nar i Molières "Fruentimmerskolen", her ensbetydende med den ældre mistroiske ægtemand.
- 15,10 En art bredskygget hat, opkaldt efter republikken Columbias grundlægger Simon Bolivar.
- 15,13 Kronometer med timeklokke, opkaldt efter en kendt Pariser-urmager
- 16,4 Kavérin: en husarofficer, der udmærkede sig under krigen med Napoleon, en af Pusjkins fortrolige venner i hans Petersborger soldetid.
Talon, kendt restaurant i St. Petersborg.
- 18,2 Fonvisin og Khjasnin, kendte russiske dramatikere
- 18,6 Jekaterina Semenovna Semenova, datidens mest berømte tragedie-skuespillerinde i Rusland.
- 18,7 Oserof, Katenin og Shakofsky, russiske dramatikere
- 18,12 Didelot, fransk balletmester ved hofscenen i Petersborg, for hvilken han fik en lignende betydning som Bournonville for os.
- 20,8 Istomina, elev af Didelot, en feteret balletdanserinde, som en tid betog Pusjkin stærkt.
- 22,12 Om vinteren i streng frost tændtes bål på gader og torve i byen.
- 31,12 Her hentydes vistnok til den 15-årige generalsdatter Maria Nikolajevna Rajevskaja, som Pusjkin sværmede for i sin forvisningstid på Krim.
- 35,8 Ochta, dengang en forstad til Petersborg, svarende til vort Nørrebro i København.
- 35,14 En lem, hvorigennem det varme brød kan sælges til køberen fra gaden. Ordet bruges også på fransk om portnerens luge i herskabshuse.
- 39-41 Disse strofer lader ikke til nogensinde at være skrevet, men kun påtænkt.
- 42,6 Jean-Baptiste Say (1767-1832) og Jeremy Bentham (1748-1832), hhv. fransk og engelsk nationaløkonom.
- 48,2 Fortøjningspælene langs Nevakajen er af finsk granit.
- 48,4 Spottende hentydning til digtet "Til Nevas gudinde" af Muraviev, Pushkins samtidige.
- 49,6 Byron.
- 50,10 Pusjkins moder stammede fra Afrika.
- 52,13 Inden kisten kommer, bliver den afdøde gjort i stand på et bord. At ligge på bord vil sige at være død.
- 57,8 Bjergets mø er den unge tjerkeserinde i Pusjkins digt *Fangen i Kaukasus*.
Salgir er en flod på Krim, de fangne smukke er haremskvinderne i Pusjkins digt *Fontænen i Bachtjisaraj*.

Andet kapitel

- Citat Rus: land på latin. Navnet Rusland angiver landet, der var beboet af det middelalderlige rusfolk.
- 5,14 Originalen har her: "han siger ja og nej på moderne måde". Ja (*Da*) og Nej (*Njet*) udtaltes i meget høflig tiltale *Das* og *Njets*, idet det tilføjede *s* er begyndelsesbogstavet af *sudar* (herre). Gribodejov gjorde nar ad denne servile taleform, og de unge afskaffede den.
- 12,14 Yndet arie fra Glinkas opera *Donaunymfen*, der er bygget over motiver fra fra Pushkins

digtning *Rusalka*.

- 24,4 Pusjkin har i en note angivet, at "De mest velklingende græske navne, såsom Agathon, Filat, Fedora, Fekla osv. bruges hos os kun af simple folk." – Pushkin bragte i virkeligheden navnet Tatjana i ære. Det er endog brugt i zarfamilien, og regnes nu blandt de fineste.
- 32,10 Det påhvilede enhver godsejer at levere et bestemt antal soldater til hæren; rekrutterne blev barberet i panden for at gøre dem letgenkendelige og derved hindre dem i at desertere. Tjenesten var streng og varede op til 25 år.
- 35,3 Blinis, en art små, fede pandekager, der nydes med kaviar eller laks. Efter sigende et gammelt hedensk solsymbol.
- 35,7 Se også Femte Sang, vers 7 ff.
- 35,12 En slags hjemmebrygget øl.
- 36,4 Der hentydes til bryllupskransen. Den afdøde får en lille krans.
- 37,5 Citat af Shakespeares *Hamlet* (Kirkegårdsscenen, 5. akt)

Tredje kapitel

- 9 Julie Volmar er hovedpersonen i Jean-Jacques Rousseaus roman *Den nye Heloïse*, hendes "Abailard" er Saint-Preux.
Malek-Adel: Helten i Madame (Sophie Ristaud) Cottins (1770-1807) roman *Mathilde - Mémoires tirés de l'histoire des croisades* (1805)
De Linar er en figur i Madame von Krüdeners roman *Valérie*.
Charles Grandison: Den ideale hovedperson i Samuel Richardsons moraliserende roman *Charles Grandison*, modsætningen til forføreren Lovelace i samme forfatters *Clarissa Harlowe*.
- 10,3 Delphine, Heltinden i Madame de Staëls roman *Delphine*.
- 12 *Korsaren*. Digt af Byron. *Vampyren*, en novelle, som med urette tillagdes Byron. *Melmoth*, en roman af Ch. Maturin. *Jean Sbogor*, en roman af Nodier. *Den evige jøde*, en roman af W. Godwin.
- 27,4 *Den velsindede*: Konservativt russisk blad.
- 29,10 I.F. Bogdanovitsh, russisk anakreontisk lyriker.
- 29,13 Vicomte Parny, fransk lyriker.
- 30,1 J.A. Baratynskij, forfatter til digtet *Symposion*, tilhørte Pushkins kreds, var som officer 1820-25 i Finland, hvis natur han har besunget.

Fjerde kapitel

- 30,5 Maleren F.P. Tolstoj var vicepræsident ved Petrograd Akademi. Hans fætter N. Tolstoj var far til Leo Tolstoj.
- 33,4 I kampen mellem den ældre klassiske skole (oden) og de unge romantikere (elegien), til hvis skole Pushkin hørte, deltog satirikeren S.I. Dmitrijeff med spottedigtet *En Fremmeds mening*.
- 43,10 Pradt: Fransk historisk forfatter.
- 46,5 Ay: Et berømt champagnemærke
- 47,12 "Tiden mellem ulv og hun": Opr. fransk talemåde (*entre chien et loup*) betegnende en mindre forskel, her vel altså forskellen mellem dag og nat, tussmørket.
- 50,11 August Lafontaine, tysk sentimental romanforfatter.

Femte kapitel

- 3,8 *Den første sne*, digt af Fyrst Viasemskij.
- 3,14 Baratinsky, digtet *Eda*
- 7,5 Svyatki-tiden er tiden mellem jul og helligtrekongersdag, hvor man særligt dyrkede spådomme.
- 8,2 Vokset smeltet og hældes ud i koldt vand; af de figurer, der dannes spås så fremtiden.
- 8,6 Pigernes fingerringe lægges i en skål, dækket af et klæde. Under klædet tages de så frem en efter en, medens koret synger en varselssang for hver ring.
- 8,14 Visen om den glade kat varsler bryllup, mens den første varsler død.
- 9,14 Navnet menes at blive den tilkommendes navn. Agathon er et bondenavn. (Note af Pushkin)
- 10,4 Den tilkommende skulle så vise sig på den ene plads.
- 10,10 *Lel* er den gamle slaviske Amor
- 22,12 *Martin Zadeka* var et boghandlerfirma, der udgav drømmebøger.
- 23,6 Lomonosov (1711-1765), kaldet "den russiske digtnings fader"; berømt især var hans *Petriade*, der besang zar Peter den Store.
- 23,10 *Malvina*, en roman af Madame Cottin.
- 25,4 Parodi på en ode af Lomonosov: "Morgengryet stiger med purpurhænder, fulgt af solen, af de morgenstille vande".
- 26,9 Bujanoff: Helten i et komisk digt (*Den farlige nabo*) af V. Pusjkin, digterens onkel. "Med dunet frakke og kasket" er et citat fra digtet. Som i onklens digt kalder Pusjkin ham i sit digt flere gange "fætter".
- 27,8 Vågn, smukke soverske!
- 32,8 Zimljanskoje: en russisk champagne
- 32,10 Sisi, kælenavn til Eupraxia Wulff, yngste datter af Pusjkins nabo, Alexandr Wulff.

Sjette kapitel

- 6,13 Very: pariser-restauratør.
- 13,12 Citat af Gribojedov.
- 20,13 Baron Delvig, lyrisk digter, en af Pusjkins nærmeste4 venner.

Syvende kapitel

- 4,2 Levskij var en kendt forfatter af agronomiske skrifter.
- 4,5 Priamos var konge i Troja.
- 15,3 Efter afslutningen af dagens arbejde, indtil skumringen, danser landsbyens unge piger
- 38,4 Almindeligt russisk tillægsord til Moskva.
- 38,9 Bocharer betegner folk fra Bochara.
- 40,3 Bopælen angives ofte i Rusland efter den nærmeste kirke.
- 49,9 Fyrst Wjasemskij var en kendt russisk digter.

Ottende kapitel

- 8,2 Dershavin var Ruslands største digter i den såkaldte klassiske periode.
- 8,14 Shishkov var en fanatisk russisk sprogreenser.
- 26,3 Saint-P. Her sigtes til åbenbart til tegneren Saint-Priest.
- 51,4 Saadi var en persisk digter.